

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔ**

**<<ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ>> ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հոդված 1 <<Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ>> Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքի (այսուհետ՝ Օրենսգիրք) 7-րդ գլխի վերնագրում «միջավայրի» բառից հետո լրացնել «թափոնների կառավարման» բառերով:

Հոդված 2 Օրենսգրքի 58-րդ հոդվածից հետո լրացնել նոր 58.1-րդ, 58.2-րդ, 58.3-րդ, 58.4-րդ, 58.5-րդ, 58.6-րդ, 58.7-րդ, 58.8-րդ, 58.9-րդ, 58.10-րդ, 58.11-րդ, 58.12-րդ հոդվածներ հետևյալ բովանդակությամբ.

<<Հոդված 58.1 Շրջակայքի աղբոտումը համայնքային թափոններով

Շրջակայքի աղբոտումը մինչև 2 կգ համայնքային թափոնով առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնվեցապատիկի չափով

Նույն գործողությունը, կատարված բնակելի տնից կամ այլ շենքից կամ շինությունից՝ քսանապատիկի չափով

Շրջակայքի աղբոտումը կատարված փոխադրամիջոցից, առաջացնում է տուգանքի նշանակում վարորդի, իսկ հանրային, այդ թվում երկաթուղային, փոխադրամիջոցի դեպքում՝ իրավախախտի նկատմամբ, սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանչորսապատիկի չափով:

Շրջակայքի աղբոտումը մինչև 5 հատ անվադողով /բացառությամբ հեծանվի դողը/, առաջացնում է տուգանքի նշանակում երեսունապատիկի չափով,

Շրջակայքի աղբոտումը 5-ից ավել անվադողով /բացառությամբ հեծանվի դողը/ հարյուրապատիկի չափով:

Շրջակայքի աղբոտումը մարտկոցներով, էլեկտրական կուտակիչներով, էլեկտրալամպերով, էլեկտրոնային ապրանքներով, գրաֆիտային էլեկտրոդներով, կտրող և ծակող առարկաներով /ներառյալ ապակե ջարդոն, մեխեր կամ այլ նման առարկաներ/, առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկի չափով:

Շրջակայքի աղբոտումը 2 կգ և ավել համայնքային թափոնով /բացառությամբ սույն հոդվածի հաջորդ մասով նախատեսված դեպքերից/ առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ֆիզիկական անձնաց դեպքում՝ երեսունապատիկի, իսկ իրավաբանական անձանց դեպքում՝ հարյուրապատիկի չափով:

Շրջակայքի աղբոտումը 1 խոր. մ և ավել համայնքային թափոնով առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ֆիզիկական անձանց դեպքում՝ վաթսունապատիկի, իսկ իրավաբանական անձանց դեպքում՝ երկուհարյուրապատիկի չափով:

Շրջակայքի աղբոտումը խոշոր եզրաչափ ունեցող համայնքային թափոններով /ներառյալ փոխադրամիջոցներով, էլեկտրական և ինժեներական սարքավորումներով, շինարարական կամ այլ նման սարքավորումներով/ առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ֆիզիկական անձանց դեպքում՝ հարյուրապատիկի, իսկ իրավաբանական անձանց դեպքում՝ երեքհարյուրապատիկի չափով>> :

<< Հոդված 58.2. Շրջակայքի աղբոտումը շինարարական կամ այլ իներտ թափոններով

Շրջակայքի աղբոտումը մինչև 1 խոր. մ շինարարական կամ այլ իներտ թափոնով առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ֆիզիկական անձանց դեպքում քառասունապատիկի, իսկ իրավաբանական անձանց դեպքում՝ հարյուրապատիկի չափով,

Շրջակայքի աղբոտումը 1 խոր. մ ավել շինարարական կամ այլ իներտ թափոնով առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ֆիզիկական անձանց դեպքում հարյուրապատիկի, և իրավաբանական անձանց դեպքում երեքհարյուրապատիկի չափով>>:

<< Հոդված 58.3. Տարածքի աղտոտումը տիղմով՝ կենսաբանական նյութերով կամ կոյուղու թափոններով

Տարածքի աղտոտումը ընտանի կամ այլ կենդանիների փոքրաչափ կենսաբանական նյութերով առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկի չափով:

Տարածքի աղտոտումը մինչև 1 խոր. մ ծավալի կենսաբանական նյութերով, կոյուղու թափոններով առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ֆիզիկական անձանց նկատմամբ՝ երեսունապատիկի, իսկ իրավաբանական անձանց նկատմամբ՝ հարյուրապատիկի չափով:

Տարածքի աղտոտումը 1 խոր. մ ծավալը գերազանցող կենսաբանական նյութերով, կոյուղու թափոններով առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի՝ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ՝ հարյուրապատիկի, և իրավաբանական անձանց նկատմամբ չորսհարյուրապատիկի չափով>> :

<< 58.4. Շրջակայքի աղբոտումը կենդանական թափոններով

Շրջակայքի աղբոտումը կենդանիների մինչև 20 կգ զանգվածով /ներառյալ սպանդանոցներից/ առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ֆիզիկական անձանց նկատմամբ՝ երեսունապատիկի, և իրավաբանական անձանց նկատմամբ՝ հարյուրապատիկի չափով,

Շրջակայքի աղբոտումը կենդանիների 20 կգ գերազանցող զանգվածով /ներառյալ սպանդանոցներից/ առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ֆիզիկական անձանց

նկատմամբ՝ վաթսունապատիկի, իսկ իրավաբանական անձանց նկատմամբ՝ երկուհարյուրապատիկի չափով>>:

<< Հոդված 58.5. Շրջակայքի աղբոտումը կամ աղտոտումը թափոն փոխադրելիս

Թափոն փոխադրելիս շրջակայքի աղբոտումը կամ աղտոտումը անվտանգ թափոնով առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ֆիզիկական անձանց նկատմամբ՝ քառասունապատիկի, իսկ իրավաբանական անձանց նկատմամբ՝ ութսունապատիկի չափով:

Թափոն փոխադրելիս շրջակայքի աղբոտումը կամ աղտոտումը վտանգավոր թափոնով առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ֆիզիկական անձանց նկատմամբ՝ յոթանասունապատիկի, իսկ իրավաբանական անձանց նկատմամբ՝ հարյուր վաթսունապատիկի չափով>>:

<< Հոդված 58.6. Թափոնի փոխադրման կարգի խախտումը

Անվտանգ թափոնի փոխադրման կարգի խախտումը առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քառասունապատիկի չափով>>:

<< Հոդված 58.7. Թափոնների հավաքման, փոխադրման, նախամշակման և ժամանակավոր պահեստավորման գրանցման համար ընթացակարգերի և պայմանների կամ համայնքային թափոնի հավաքման և վճարման համար ընթացակարգի խախտումը

Թափոնի հավաքումն ու փոխադրումը առանց համապատասխան գրանցման առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկի չափով:

Անվտանգ թափոնների համար նախամշակման հաստատության կազմակերպումն ու շահագործումը առանց համապատասխան գրանցման առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի չորսհարյուրապատիկի չափով:

Համայնքային թափոնների փոխաբեռնման կայանի կազմակերպումն ու շահագործումը առանց համապատասխան գրանցման առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի չորսհարյուրապատիկի չափով:

Հիսուն տոննա և ավել անվտանգ թափոնների ժամանակավոր պահեստարանի կազմակերպումն ու շահագործումը առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի չորսհարյուրապատիկի չափով:

<<Համայնքային թափոնների կառավարման>> մասին << օրենքով սահմանված գրանցման պահանջների չկատարումը առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկի չափով:

Համայնքային թափոնների հավաքման և մշակման ընթացակարգերի խախտումը առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի չորսհարյուրապատիկի չափով:

<<Համայնքային թափոնների կառավարման>> մասին << օրենքով սահմանված ժամկետում համայնքային թափոնների կառավարման ծրագիրը չնախապատրաստելը և/կամ այդպիսի ծրագրով նախատեսված գործողությունները չկատարելը առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկի չափով>>:

<< Հոդված 58.8. Գոյություն ունեցող աղբավայրերի շահագործման ժամկետների և պայմանների խախտում

Գոյություն ունեցող աղբավայրերի համար <<Համայնքային թափոնների կառավարման>> մասին << օրենքով սահմանված ժամկետների և պայմանների խախտումը առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի վեցհարյուրապատիկի չափով>>:

<< Հոդված 58.9. Թափոնների հաշվառման և հաշվետվություն ներկայացնելու պարտավորությունը չկատարելը

Թափոնների հաշվառման և հաշվետվություն ներկայացնելու պարտավորությունը չկատարելը առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քառասունապատիկի չափով>>:

<< Հոդված 58.10. Օրենսգրքի 58.1-րդից 58.11-րդ և 85.3-րդ հոդվածների համաձայն վարչական իրավախախտումներ արձանագրելու լիազոր անձանց պահանջները չկատարելը

Սույն օրենսգրքով սահմանված վարչական իրավախախտում կատարելուց հետո, սահմանված ժամկետում վարչական իրավախախտումը վերացնելու պարտավորությունը չկատարելը հանգեցնում է վարչական իրավախախտում արձանագրող լիազոր մարմնի կողմից վարչական պատիժի /տուգանքի/ սույն օրենսգրքի համապատասխան հոդվածի կամ կետի, որի խախտման համար անձը պարտավոր է վերացնել վարչական իրավախախտումը

Սահմանված վարչական իրավախախտում արձանագրող լիազոր մարմնի աշխատակցի պարտավորությունների կատարմանը և/կամ լիազորությունների իրականացմանը խոչնդոտելը առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկի չափով:

Վարչական իրավախախտում արձանագրող լիազոր մարմնի աշխատակցի օրինական պահանջը չկատարելը /ներառյալ երկրի օրենսդրության համաձայն առկա փաստաթղթերի, նյութերի և տեղեկատվության չներկայացնելը, ստուգման ընթացքում ներկայացվածություն ապահովելուց հրաժարվելը/ առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով>>:

<< Հոդված 58.11. Սույն օրենսգրքի 58.1–րդ, 58.2-րդ, 58.3-րդ, 58.4-րդ, 58.5-րդ, 58.6-րդ, 58.7-րդ, 58.8-րդ, 58.9-րդ, 58.10-րդ, 58.11-րդ և 85.3 –րդ հոդվածներով սահմանված իրավախախտումները կրկին

կատարելը առաջացնում է տուգանքի նշանակում վերջինս հողվածներով սահմանված տուգանքների կրկնապատիկի չափով

սույն օրենսգրքի 58.1-րդ, 58.2-րդ, 58.3-րդ, 58.4-րդ, 58.5-րդ, 85.3 –րդ և հողվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումները պետական արգելոցների, ազգային պարկերի բնության պաշտպանության գոտիներում, բնության հուշարձաններում, կենսոլորտի միջուկի գոտում, միջազգային նշանակություն ունեցող համաշխարհային ժառանգության տեղամասում, ենթակա կլինի տուգանման համապատասխան տուգանքի կրկնակի չափով, իսկ նշված վարչական իրավախախտման կրկին իրականացման դեպքում մեծացնում է համապատասխան տուգանքի չափը քառակի անգամ,>> :

Հոդված 3. Օրենսգրքի 85.2-րդ հոդվածից հետո լրացնել նոր 85.3-րդ հոդված հետևյալ բովանդակությամբ.

<< Հոդված 85.3 Անվտանգ թափոնի այրումը բաց երկնքի տակ կամ այրման համար չնախատեսված սարքավորումներում

Անվտանգ թափոնների այրումը /այդ թվում տերևները, կանաչ/այգու, կենցաղային թափոնները/ բաց երկնքի տակ կամ այրման համար չնախատեսված սարքավորումներում առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քառասունապատիկի չափով:

Անվտանգ թափոնների /բացառությամբ սույն առաջին պարբերության նշվածի/ այրումը /այդ թվում անվադողերը, ռետինե և այլ էլաստիկ նյութեր/ բաց երկնքի տակ կամ այրման համար չնախատեսված սարքավորումներում առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով>>: